

**KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PRITARIMO KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS
GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS
PLĖTROS PLANO KONCEPCIJOS SPRENDINIAMS**

Nr.
Klaipėda

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 19 punktu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 30 straipsnio 6 dalies 2 punktu, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2021 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. T2-227 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų“:

1. P r i t a r i u Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano koncepcijos sprendiniams.

2. P a v e d u Urbanistikos ir architektūros skyriui paskelbti informaciją apie šį įsakymą Klaipėdos miesto savivaldybės interneto svetainėje, skelbimų lentoje ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje.

Šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyriui arba Regionų apygardos administraciniam teismui, skundą (prašymą) paduodant bet kuriuose šio teismo rūmuose, per vieną mėnesį nuo šio įsakymo paskelbimo dienos.

Savivaldybės administracijos direktorius

Andrius Žukas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Klaipėdos miesto savivaldybė 188710823, Liepų g. 11, LT-91502, Klaipėda
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PRITARIMO KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PLANO KONCEPCIJOS SPRENDINIAMS
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-19 Nr. AD1-1102
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Andrius Žukas, Savivaldybės administracijos direktorius, SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
Sertifikatas išduotas	ANDRIUS ŽUKAS, mobile signature, Teledema LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-19 09:24:17 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-19 09:24:42 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-05-03 19:27:17 – 2024-05-02 19:27:17
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Klaipėdos miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710823 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 12:35:17 iki 2024-12-19 12:35:17
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.59
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-19 11:00:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-19 11:00:15 Dokumentų valdymo sistema Avilys

Planavimo organizatorius

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJA

Plano rengėjas

UAB "PLENTPROJEKTAS"

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
PLANO PAVADINIMAS	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PLANAS
PLANAVIMO PROCESO ETAPAS	RENGIMO ETAPAS
PLANAVIMO PROCESO STADIJA	BENDRŪJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMO
TERITORIJŲ PLANAVIMO LYGMUO	SAVIVALDYBĖS
TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTO RŪŠIS	SPECIALIOJO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS
KOMPLEKSO NR.	0587
TPDRIS DOKUMENTO NUMERIS	S - RJ - 21 - 21 - 710

Pareigos	Kvalifikacijos atestato Nr.	V. Pavardė	Parašas
Direktorius	-	A. Sirtautas	
Projekto vadovas	TPV 0027	A. Petruškevičius	
Projekto dalies vadovas	27613	V. Vasiliauskienė	
GIS specialistas	-	N. Kavaliauskas	

Turinys

1. Įvadas.....	3
1.2. Pagrindinės specialiojo plano sąvokos.....	5
1.3. LR teisės aktai	10
2. Aglomeracijos nustatymas	11
2.1. Aglomeracijų nustatymo metodika ir kriterijai	11
2.2. Klaipėdos miesto aglomeracija Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje.....	12
3. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos	14
4. Geriamojo vandens tiekimo sistemos plėtros principai	18
5. Buitinių nuotekų tvarkymo sistemos plėtros principai.....	18
6. Paviršinių nuotekų tvarkymo sistemos plėtros principai	22
7. Finansavimas.....	29
8. Lauko gaisrinio vandentiekio, skirto pastatams gesinti, tinklų ir statinių sprendiniai	30

1. Įvadas

Objektas: Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas

Rengimo pagrindas: Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2021 m. spalio 28 d. sprendimas Nr. T2-227 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų“.

Planuojama teritorija: Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija. Teritorijos plotas – 9795,39 ha.

Teritorijų planavimo rūšis ir lygmuo: specialiojo teritorijų planavimo dokumentas - inžinerinės infrastruktūros vystymo planas, savivaldybės lygmens.

Planavimo tikslai:

- konkretizuojant Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendinius, nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, siekiant, kad visi gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas;
- nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą;
- nustatyti aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijas, išnagrinėjant alternatyvas;
- esant būtinumui suplanuoti motyvuotai pagrįstas visuomenės poreikiams paimti reikalingas teritorijas.

Planavimo uždaviniai:

- numatyti geriamojo vandens ir nuotekų sistemų plėtrai reikalingas teritorijas;
- nustatant aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų tvarkymo teritorijas, įvertinti Klaipėdos priemiesčius (aglomeruotą Klaipėdos rajono teritoriją);
- nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, prioritetus, užtikrinant asmenų aprūpinimą geriamuoju vandeniu ir buitinių nuotekų tvarkymo paslaugomis, darnią tinklų plėtrą, numatyti rezervuojamas teritorijas šiai plėtrai;
- numatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir jos vystymui reikalingų teritorijų apsaugos zonas, nustatant ir kitas planuojamos teritorijos naudojimo, tvarkymo, apsaugos priemones;
- numatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros statinių vietas, esant poreikiui numatyti pagrįstas konkrečias vietas žemę paimti visuomenės poreikiams;
- numatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitutus;
- nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas;
- nustatyti urbanizuotas, urbanizuojamas ir numatomas urbanizuoti teritorijas, kuriose nėra geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir kuriose yra galimybė prijungti prie vandentiekio ir (ar) nuotekų tinklų, numatyti jų prijungimą prie viešojo geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo teritorijų. Spręsti nuotekų rinktuvų – kvartalinių tinklų, paviršines (lietaus) nuotekas nuvedančiųjų – kvartalinių tinklų urbanizuojamose teritorijose

išdėstymą. Numatyti vandentiekio, nuotekų tinklų plėtrą ar esamų nuotekų tinklų bei jų sistemų rekonstravimą gamybinėse ir Uosto bei jo plėtros teritorijose;

- numatyti priemones esamos Klaipėdos miesto nuotekų valyklos nuotekų valymo ir dumblo tvarkymo grandies technologinio proceso tobulinimui;
- išanalizuoti nuotekų siurblinės Nr. 2 (Žvejų g.) iškėlimo į kitą vietą arba vietoje jos numatant požeminę nuotekų siurblinės galimybę;
- išanalizuoti naujos slėginės nuotekų linijos tiesimo arba esamos nenaudojamos slėginės nuotekų linijos nuo siurblinės Nr. 6 į Klaipėdos miesto nuotekų valyklą Dumpių k., Klaipėdos r. sav. rekonstrukcijos galimybę;
- išnagrinėti galimybę Smiltynės rajone vystyti savarankišką vandens tiekimo infrastruktūros plėtrą aprūpinant lokalius vartotojus geriamuoju vandeniu. Nurodyti vandentiekio tinklų trasas, detalizuoti vandens ruošyklos pajėgumus;
- išnagrinėti galimybę Smiltynės rajone vystyti nuotekų infrastruktūros plėtrą, įrengiant centralizuotą nuotekų surinkimą pamaryje bei pajūryje klojant nuotekų tinklus su siurblinėmis bei biologiškai valant nuotekas bendruose uždaro tipo nuotekų valymo įrenginiuose Kopgalyje. Detalizuoti nuotekų tinklų su siurblinėmis trasas, nuotekų valymo įrenginių pajėgumus.
- Paviršinių (lietaus) nuotekų tinklų apkrovimo liūčių metu sumažinimui urbanizuotose ir planuojamose urbanizuoti teritorijose numatyti lietaus vandens valyklą ir kaupyklų įrengimą. Numatyti lietaus vandens kaupykloms reikalingus žemės sklypus.
- Numatyti sprendinius Smiltynės rajone paviršinių (lietaus) nuotekų nuo autotransportui skirtų teritorijų ar kitų galimai teršiamų teritorijų surinkimui, išvalymui pagal aplinkosaugos reikalavimus ir atskirais išleistuvais į Kuršių marias.

Planavimo darbų programa:

- Planavimo procesas: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis. Kiekviena plano rengimo stadija gali būti pradedama tik baigus ankstesniąją. Planavimo proceso metu planavimo organizatorius raštu turi pritarti kiekvieno etapo sprendiniams.
- Plano sudėtis: tekstinė ir grafinė dalys.
- Plano viešinimo procedūrų tvarka: bendroji.
- Teritorijos vystymo koncepcijos rengimas: rengiama
- Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo atlikimo būtinumas: vadovautis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967, ir atlikti, jei planuojama plėtra atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ir 2 prieduose nurodytas veiklas.
- Atliekami tyrimai ir galimybių studijos: vykdyti institucijų išduotose Teritorijų planavimo sąlygose nurodytus reikalavimus ir atlikti, jei jose bus nurodyta.

Pasiūlymų teikimo tvarka: pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumento planavimo organizatoriumi teikiami raštu ir (ar) Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje visą teritorijų planavimo dokumento rengimo laiką iki viešo supažindinimo pabaigos.

1.2. Pagrindinės specialiojo plano sąvokos

1 lentelė. Sąvokos

<i>Pagal LR Teritorijų planavimo įstatymą</i>	
Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai	teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos tam tikroms veikloms planuojamų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonės
Specialusis teritorijų planavimas	teritorijų planavimas tam tikroms veikloms reikalingų teritorijų ir saugomų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonėms nustatyti
Inžinerinė infrastruktūra	įvairių veiklos sričių, aprūpinančių ūkį ir gyventojus, objektai: inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos ar aplinkos kokybei gerinti reikalingi objektai
Inžinerinių komunikacijų koridorius	žemės juosta, skirta centralizuotiems inžinerinės infrastruktūros tiesiniams įrengti ir eksploatuoti
Teritorijų planavimo dokumento sprendinys	grafiškai ir raštu išreikštas teritorijų planavimo uždavinių sprendimo rezultatas
<i>Pagal LR Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą</i>	
Abonentas	fizinis arba juridinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas užsienio valstybės juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys, perkantys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas verslo reikmėms ar ūkinei veiklai vykdyti ir su geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkytoju sudarę geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungę nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar išleidžiantys paviršines nuotekas į šių nuotekų tvarkytojo paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas
Aglomeracija	urbanizuotose ar urbanizuojamose teritorijose esanti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija ar jos dalis, kurioje susidaro ar gali susidaryti 2 000 ir daugiau gyventojų ekvivalentų atitinkanti tarša ir kurioje geriamasis vanduo tiekiamas ar numatomas tiekti centralizuota geriamojo vandens tiekimo sistema arba išgaunamas individualiai, o susidaranti ar galinti susidaryti nuotekos surenkamos centralizuotomis nuotekų surinkimo sistemomis arba sutvarkomos nuotekų valymo (arba) kaupimo įrenginiais
Centralizuotoji geriamojo vandens tiekimo sistema	geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdinių sistema, kuria tiekiamas geriamasis vanduo miestams, miesteliams, kaimams
Centralizuotoji nuotekų surinkimo sistema	geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanti ar kitaip valdoma arba naudojama vamzdinių sistema, į

		kurią patenkančios nuotekos nukreipiamos į miestų, miestelių, kaimų nuotekų valymo įrenginius
Geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas		juridinis asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka tiekiantis geriamąjį vandenį ir (arba) teikiantis nuotekų tvarkymo paslaugas ir turintis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją
Geriamojo vandens tiekimas		geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo vykdoma veikla, apimanti technines, organizacines ir ekonomines priemones, reikalingas geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, pristatyti ir parduoti abonentams ir (arba) vartotojams
Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra		statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas (vandens ėmimo, gerinimo įrenginiai, siurblinės, vamzdynai, šuliniai, geriamojo vandens ir nuotekų apskaitos prietaisai, jų plombos ir kiti objektai) geriamajam vandeniui išgauti, ruošti, laikyti, tiekti ir geriamojo vandens apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas		specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos aglomeracijos, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys, nurodomos šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapai (eiga, eiliškumas) ir finansavimo šaltiniai
Geriamojo vandens tiekimo ir vartojimo riba		geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros vieta, kurioje baigiasi abonentui ar vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto riba (vandentiekio šulinys, sklypo riba ar statinio ar daugiabučio namo įvadas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategoriją) ir prasideda geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanči ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra ir kurioje geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas perduoda saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį abonentui ir (arba) vartotojui
Gyventojų ekvivalentas		sutartinis vienetas taršos nuotekomis šaltinio dydžiui išreikšti. Vienas gyventojų ekvivalentas reiškia taršos šaltinį, kuriame per parą susidarančiose nuotekose esantiems organiniams teršalams biologiškai suskaidyti deguonies poreikis (BDS5) yra 60 gramų
Individualusis geriamojo vandens išgavimas ir naudojimas		teisės aktų nustatyta tvarka geriamojo vandens ėmimas iš požeminio vandens telkinių nuosavybės teise ar kitaip valdomais ir (arba) naudojamais įrenginiais ir naudojimas asmeninėms, šeimos, namų ūkio reikmėms arba ūkinei komercinei veiklai vykdyti. Individualiai išgautas geriamasis vanduo negali būti skiriamas viešosioms geriamojo vandens tiekimo paslaugoms teikti
Individualusis nuotekų tvarkymas		teisės aktų nustatyta tvarka namų ūkio nuotekų arba nuotekų, susidarančių vykdant ūkinę komercinę veiklą, išleidimas į nuosavybės teise ar kitaip valdomus ir (arba) naudojamus nuotekų kaupimo ar valymo įrenginius, nuotekų valymas, išleidimas į aplinką, valant nuotekas susidariusių atliekų (dumblo), sukauptų nuotekų perdavimas arba geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, arba nuotekų

	transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui arba nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius prižiūrinčiam asmeniui
Nuotekos	buityje, ūkio ar gamybinėje veikloje naudotas vanduo, taip pat kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai, išskyrus vandenį iš žaliųjų plotų, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenų) vanduo, kurį asmuo teisės aktų nustatyta tvarka išleidžia į aplinką tam skirtais inžineriniais įrenginiais ar kitaip arba atiduoda tvarkyti
Nuotekų tvarkymas	teisės aktų nustatyta tvarka vykdomas nuotekų surinkimas, laikymas, transportavimas, valymas, apskaita, tyrimas, išleidimas į aplinką ir (arba) valant susidariusių atliekų (dumblo) tvarkymas
Nuotekų tvarkymo infrastruktūra	statinių, įrenginių ir komunikacijų kompleksas, atskiros komplekso dalys, skirtos nuotekoms surinkti, laikyti, transportuoti, valyti, tirti ir jų apskaitai tvarkyti. Ši sąvoka neapima vartotojams ir abonentams nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos nuotekų tvarkymo infrastruktūros
Nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginiai	įrenginiai, kuriais valomos ir (arba) kuriuose kaupiamos nuotekos
Vartotojas	fizinis asmuo, perkantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas ne verslo, bet asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms ir sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungęs nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas ir (arba) naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros
Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas	valstybės ar savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojama įmonė
Viešasis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas	geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje ir (arba) viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regione
Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija)	šio įstatymo nustatyta tvarka išskirta teritorija, kurioje savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą
Paviršinės nuotekos	ant urbanizuotos teritorijos paviršiaus (išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose neįrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ir žemės ūkio naudmenas) patenkantis kritulių ir kitoks (nuo teritorijų dangos ar transporto priemonių plovimo ir panašiai) vanduo, kurį teritorijos valdytojas (abonentas), naudodamas paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, surenka ir pašalina į aplinką arba išleidžia į kitiems

	asmenims priklausančias nuotekų tvarkymo sistemas (perduoda paviršinių nuotekų tvarkytojui).
Paviršinių nuotekų atidavimo riba	paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros vieta, kurioje baigiasi abonentui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo nekilnojamojo turto riba (sklypo riba) ir prasideda paviršinių nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausanči ar kitaip valdoma ir (arba) naudojama paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir kurioje abonto paviršinės nuotekos atiduodamos paviršinių nuotekų tvarkytojui ir pastarajam tenka atsakomybė už jų tvarkymą.
Paviršinių nuotekų tvarkytojas	savivaldybės kontroliuojama įmonė, šio įstatymo nustatyta tvarka įgijusi teisę ir pareigą tvarkyti paviršines nuotekas savivaldybės teritorijoje.
<i>Pagal Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentą</i>	
Paviršinių nuotekų nuotakynas	paviršinių nuotekų surinkimo, transportavimo, išleidimo inžineriniai įrenginiai (nuotakai, siurblinės ir pan.)
Paviršinių nuotekų tvarkymas	paviršinių nuotekų surinkimas, transportavimas, valymas, apskaita, išleidimas, valymo metu susidarancio dumblo (šlamo) pirminis tvarkymas
Galimai teršiamą teritorija	atvira teritorija, kuri dėl joje vykdomos veiklos yra arba gali būti teršiamą (eksploatacijos ar avarinės taršos atvejais) pavojingosiomis medžiagomis: didesnis kaip 0,5 ha technikos kiemas; autotransporto, žemės ūkio technikos, kitų savaeigių mechanizmų remonto, ardymo, techninės priežiūros, dažymo teritorija (teritorija, kurioje teikiamos išvardytos paslaugos, ir didesnė kaip 0,1 ha teritorija, kurioje išvardyta veikla vykdoma savo reikmėms; trąšų, augalų apsaugos produktų, buitinės chemijos, naftos produktų ir kitų pavojingųjų medžiagų perpilimo, perkrovimo ar sandėliavimo vieta (išskyrus galutinius nurodytų medžiagų vartotojus); didesnė kaip 0,5 ha autotransporto stovėjimo aikštelė, išskyrus viešąsias aikšteles; centralizuota betono ruošimo ir išdavimo vieta; degalinės, naftos bazės ir naftos išgavimo gręžinių teritorija, degalų ir kitų naftos produktų pilstymo vieta; chemijos, naftos perdirbimo, pieno, mėsos, žuvies perdirbimo, celiuliozės ir popieriaus, odų dirbimo, cukraus pramonės objekto teritorija; atliekų tvarkymo objekto, pabėgių mirkyklos, jūrų uosto, dokų teritorija;
Viešoji autotransporto stovėjimo aikštelė	transporto priemonių stovėjimo aikštelė prie visuomeninės paskirties pastatų ir laisvalaikio, poilsio, turizmo ir panašios paskirties objektų
<i>Pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą</i>	
Inžineriniai statiniai	susisiekimo komunikacijos, inžineriniai tinklai, kanalai, taip pat visi kiti statiniai, kurie nėra pastatai
Inžineriniai tinklai	statinio statybos sklype (išskyrus statinio vidų) ir už jo ribų nutiesti komunaliniai ar vietiniai vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos, dujų, naftos ar kito kuro, technologiniai vamzdiniai, elektros perdavimo, energijos bei elektroninių ryšių tinklai su jų maitinimo šaltiniais ir įrenginiais

Komunaliniai inžineriniai tinklai	inžineriniai tinklai kartu su bendrais maitinimo šaltiniais, skirti miesto, miestelio, kaimo (ar atskirų jų dalių, zonų) vartotojų poreikiams tenkinti
Vietiniai inžineriniai tinklai	inžineriniai tinklai (su jų maitinimo šaltiniais), skirti vieno vartotojo ar grupės vartotojų poreikiams tenkinti
<i>Pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą</i>	
Planuojama ūkinė veikla	numatoma ūkinė veikla, apimanti statybą, statinių rekonstravimą, gamybą, technologinės įrangos ir gamybos proceso diegimą, modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio ar rūšies keitimą, žemės gelmių išteklių gavybą ir ertmių naudojimą, kitų gamtos išteklių naudojimą, žemėtvarkos, miškotvarkos, vandentvarkos projektuose numatomą veiklą ir kitą galinčią daryti poveikį aplinkai ūkinę veiklą
Poveikis aplinkai	aplinkos pokytis, numatomas dėl planuojamos ūkinės veiklos
<i>Pagal statybos techninį reglamentą 2.02.04:2004 „Vandens ėmimas, vandenruoša. Pagrindinės nuostatos“</i>	
Gręžinys	gręžimo būdu įrengtas požeminis įrenginys, į kurį vanduo priteka per gręžinio sienelės (filtrą ar atvirą gręžskylę)
Vandenvietė	žemės paviršiaus teritorija, užimanti požeminio vandens telkinio dalį, kurioje sutelkti požeminio vandens kaptazo ir kiti inžineriniai statiniai, pakėlimo ir perdavimo vartotojui statiniai ir įrenginiai, kuriais išgaunamas vanduo tiekiamas į vandentiekio sistemą
Vandens ėmykla	statinys vandeniui paimti iš paviršinių ir požeminių vandens šaltinių
Vandens ruošykla	įrenginių kompleksas, skirtas paruošti žalią vandenį iki geriamojo vandens kokybę reglamentuojančiuose dokumentuose nurodytų reikalavimų
<i>Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą</i>	
Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zona	požeminio vandens vandenvietės apsaugai skirta teritorija, kurioje taikomos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos
Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-oji juosta	atsižvelgiant į požeminio vandens vandenvietės grupę nustatyto pločio arčiausiai kaptazo įrenginių esanti juosta, kurios paskirtis – apsaugoti vandenvietę nuo taršos ir kurioje draudžiama ūkinė ir kita veikla, nesusijusi su vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.
Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-oji juosta	už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama mikrobiologinę ir cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.
Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 3-ioji juosta	už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.
Požeminio vandens vandenvietės taršos apribojimo juosta	aplink I ir II grupės požeminio vandens vandenvietės, iš kurios išgaunamas gėlas vanduo, naudojamas ar planuojamas naudoti maistui, kaptazo įrenginius nustatyta 50 metrų pločio juosta (įskaitant požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 1-ąją juostą),

	kurioje draudžiama mikrobiologinę ir (arba) cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla.
--	---

1.3. LR teisės aktai

- LR Teritorijų planavimo įstatymas;
- LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas;
- LR geriamojo vandens įstatymas;
- LR vandens įstatymas;
- LR aplinkos apsaugos įstatymas;
- LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
- LR žemės gelmių įstatymas;
- LR saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymas;
- LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas;
- LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas
- LR Vyriausybės 2004–07–16 nutarimas Nr.920 „Dėl teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- LR Vyriausybės 2004–08–18 nutarimas Nr.967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo“;
- LR Vyriausybės 1993–06–16 nutarimas Nr.469. „Dėl gyvenamųjų namų ir kitų objektų statybos teritorijose, kuriose neįrengti inžineriniai įrenginiai“;
- AM 2006–12–29 įsakymas Nr.D1–636 „Dėl vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos higienos norma HN:44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“;
- Lietuvos higienos norma HN 43:2005 „Šuliniai ir versmės: įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“
- AM 2001–11–07 įsakymas Nr.540. „Dėl paviršiaus vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių“;
- Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai;
- Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklės reglamentas;
- Ištirtų požeminio vandens (išskyrus pramoninį) išteklių aprobavimo tvarka;
- STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai.“;
- STR 2.02.04:2004 „Vandens ėmimas, vandenruoša. Pagrindinės nuostatos“;
- Kelių techninis reglamentas KTR 1.01.2007 „Automobilių keliai“;
- LR Nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
- kiti LR galiojantys teisės aktai.

2. Aglomeracijos nustatymas

2.1. Aglomeracijų nustatymo metodika ir kriterijai

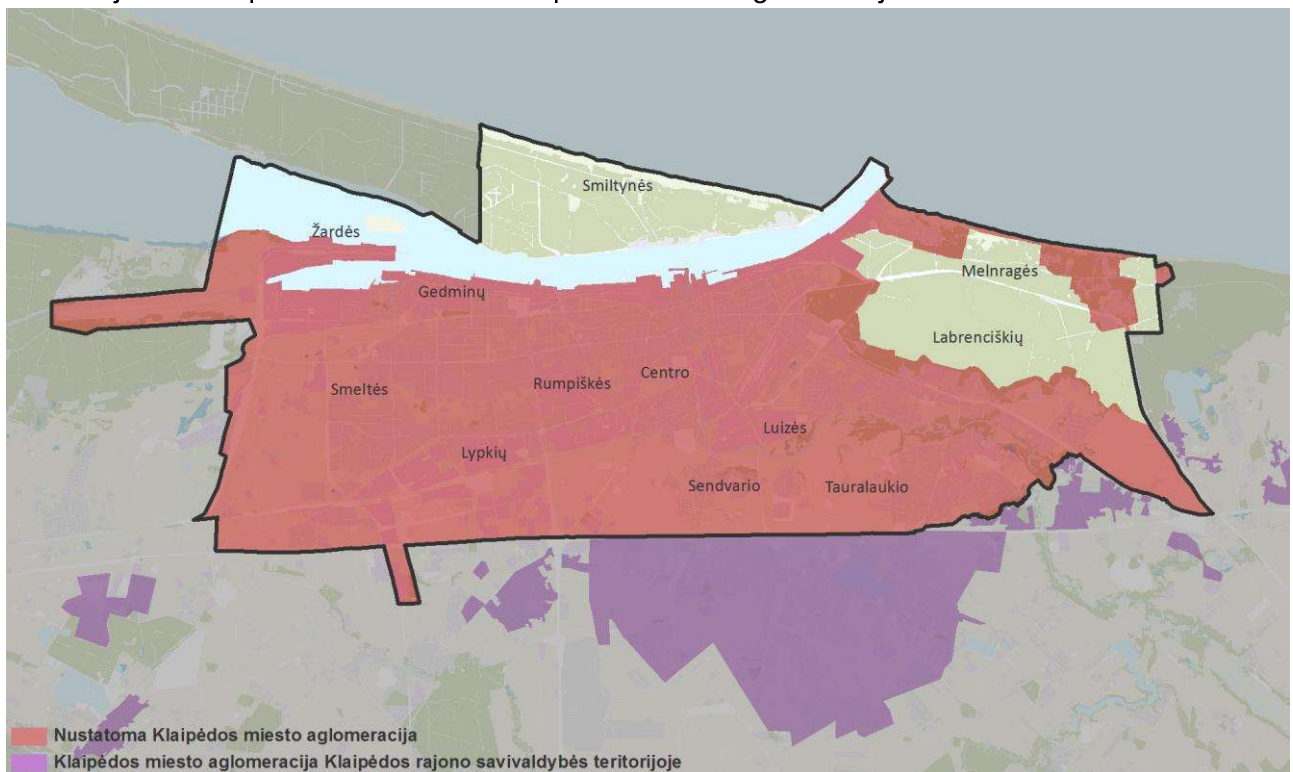
Vadovaujantis LR geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatomis bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių (LR Aplinkos ministro 2006.12.29 įsakymas Nr. D1-636, su vėlesniais pakeitimais) 2 priedu „Aglomeracijų ribų nustatymo metodika“, nustatoma Klaipėdos miesto aglomeracijos riba Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje.

Į aglomeracijos teritoriją įtraukiamos:

- esamos urbanizuotos ir/ar prioritinės plėtros teritorijos, vadovaujantis galiojančiais savivaldybės ir/ar vietovės lygmens, bendraisiais planais;
- teritorijos, kuriose jau išvystyta nuotekų surinkimo infrastruktūra, įskaitant teritorijas, kurių nuotekų surinkimo infrastruktūra prijungta prie aglomeracijos nuotekų surinkimo sistemos;
- teritorijos, kuriose gyventojų tankis yra didesnis kaip 25 gyv./ha
- per 10 metų vystytinos Klaipėdos miesto bendrajame plane numatytos užstatyti teritorijos.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytus kriterijus, Klaipėdos miesto aglomeracija Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje nustatoma visam Klaipėdos miestui, išskyrus Smiltynės rajoną.

Specialiuoju planu nustatomos aglomeracijos plotas Klaipėdos miesto teritorijoje yra 7090,2 ha. Klaipėdos miesto aglomeracijos riba nesutampa su administracine Klaipėdos miesto riba. Schemoje žemiau pateikta nustatoma Klaipėdos miesto aglomeracijos riba.

1 pav. Klaipėdos miesto aglomeracijos riba

Prisijungusių prie centralizuotos nuotekų sistemos gyventojų skaičius pateikiamas lentelėje žemiau.

2 lentelė. Prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos prisijungusių vartotojų skaičius

Prisijungusių prie centralizuotos nuotekų sistemos gyventojų skaičius		Neprisijungusių prie centralizuotos nuotekų sistemos gyventojų skaičius	
Vnt.	Proc.	Vnt.	Proc.
153002	98,20	2828	1,80

Neprisijungusiais prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos laikomi gyventojai, kurie neturi nuotekų tvarkymo sutarties su AB "Klaipėdos vanduo". Į šį skaičių įeina ir gyventojai, kurių būstų pajungimui prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos nereikalinga papildoma tinklų plėtra (reikia tik įvadinių tinklų).

Specialiojo plano geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros **plėtros kryptys aglomeracijoje:**

❖ esamų tinklų inventorizavimas ir įregistravimas

	Esamų tinklų inventorizavimas ir įregistravimas, km
Vandentiekio	87,40
Nuotekų	70,0
Paviršinių nuotekų	153,20
Viso:	310,6

❖ naujų tinklų plėtra

	Naujų tinklų plėtra
Vandentiekio	34,04
Buitinių nuotekų	28,96
Paviršinių nuotekų	38,92
Viso:	101,92

Specialiojo plano grafinė dalis rengiama masteliu M 1:20 000, todėl konkrečios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų vietos nenustatomos. Infrastruktūros plėtros teritorijoms rengiami principiniai tinklų trasavimo ir plėtros sprendiniai. Tikslus tinklų trasavimas turi būti sprendžiamas žemesniu lygmeniu, rengiant techninius/darbo projektus, tikslinant planuojamą infrastruktūrą pagal konkrečias aplinkybes. Nustatant apsaugos zonas planuojamai inžinerinei infrastruktūrai, būtina vadovautis LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimais.

2.2. Klaipėdos miesto aglomeracija Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje

Klaipėdos miesto aglomeracija apima dalį Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono teritorijų. 2022 m. rugpjūčio 25 d. Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T11-279 patvirtintas Klaipėdos rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimas, su kuriuo patvirtinta ir Klaipėdos miesto aglomeracija Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje.

Į Klaipėdos miesto aglomeraciją Klaipėdos rajono savivaldybėje įtrauktos urbanizuotos rajono teritorijos, kuriose yra išvystyta bendra nuotekų surinkimo sistema su Klaipėdos miesto nuotekų surinkimo sistema: Agluonėnai, Dovilai, Dumpiai, Priekulė, Karklė, Normantai, Zeigiai, Kalotė, Purnaliai, Aukštkiemiai, Ketvergiai, Budrikai, Jakai, Sudmantai, Ginduliai, Slengiai, Trušeliai,

Mazūriškiai, Klipščiai, Gargždai, Kuliai, Dituva, Kalnūvėnai, Stančiai. Aglomeracijos plotas Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje – 4532,07 ha.

3 lentelė. Vartotojų prisijungimas Klaipėdos rajono teritorijoje

Eil. Nr.	Pavadinimas (numeris)	Į aglomeracijos ribas patenkančių gyventojų skaičius	Prisijungusių prie nuotekų surinkimo sistemos	Neprisijungusių prie nuotekų surinkimo sistemos	Prisijungiančių prie nuotekų surinkimo sistemos 2021-2023 m.	Numatomas individualus nuotekų tvarkymas 2023 m. pabaigai	Prisijungiančių prie nuotekų surinkimo sistemos 2023-2031 m.	Numatomas individualus nuotekų tvarkymas 2031 m. pabaigai
1.	Klaipėdos miesto aglomeracija Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje	27829	25450	2379	1879	500	2259	120
	Viso:	100 %	91,45%	8,55%	6,75 %	1,80 %	8,12%	0,43%

Individualus nuotekų tvarkymas aglomeracijoje

Išimties nuotekų tvarkymui aglomeracijos teritorijoje nustatytos LR Nuotekų tvarkymo reglamento IV skyriuje. Esant pasikeitimams minėtame reglamente, būtina vadovautis aktualia dokumento redakcija.

Išimtiniais atvejais, kai centralizuotos nuotekų surinkimo sistemos įrengimas arba išplėtimas tiek, kad būtų sudarytos sąlygos surinkti visų aglomeracijos teritorijoje esančių objektų nuotekas nėra pateisinamas ekonominiu požiūriu ir nuotekų surinkimo sistemos įrengimo poveikis taršos mažinimo ir prevencijos prasme nereikšmingas, aglomeracijos teritorijoje gali būti taikomos atskirosios arba grupinės buitinių nuotekų tvarkymo sistemos, kurios užtikrintų lygiavertį centralizuotajai nuotekų surinkimo sistemai aplinkos apsaugos lygį (nuotekos turi būti valomos individualiuose nuotekų valymo įrenginiuose, kurie turi užtikrinti nuotekų išvalymą iki Nuotekų tvarkymo reglamente ir/arba individualiame nuotekų tvarkymo įrenginių savininkui išduotame taršos leidime arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime nustatytų reikalavimų ir išleidžiamos į paviršinius vandens telkinius).

Individualiuose nuotekų tvarkymo įrenginiuose turi būti užtikrintas nuotekų išvalymas iki aglomeracijoje viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų keliamų reikalavimų. Reikalavimas individualiuose nuotekų tvarkymo įrenginiuose užtikrinti nuotekų išvalymą iki toje aglomeracijoje viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo taršos leidimuose arba taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose nustatytų keliamų reikalavimų netaikomas, jei nustatoma, kad į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius miestų nuotekų valymo įrenginius patenkančiose nuotekose bendras fosforo kiekis ir bendras azoto kiekis sumažinamas bent po 75 procentus.

Atskirąsias buitinių nuotekų tvarkymo sistemas su nuotekų valymu ir valytų nuotekų išleidimu į aplinką, laikantis teisės aktais nustatytų reikalavimų, galima planuoti (įrengti):

- 1) pavieniams objektams (objektams, esantiems mažesnėse kaip dešimties objektų grupėse (sodyboms, įmonėms ir pan.)) ir objektams, esantiems dešimties objektų ir didesnėse grupėse, kuriose objektai išsidėstę taip, kad įrengiant centralizuotas nuotekų surinkimo arba grupines nuotekų tvarkymo sistemas vienam GE reikėtų įrengti daugiau kaip po 15 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) arba vienam butui reikėtų įrengti daugiau kaip po 45 m gatvių tinklų (neskaičiuojant įvadų) ir(arba) vidutinis atstumas tarp įvadų būtų didesnis kaip 45 m;
- 2) kaip laikiną nuotekų tvarkymo sprendimą objektuose, esančiuose aglomeracijų teritorijose, didesnėse kaip dešimties objektų grupėse ar sodininkų bendrijų teritorijose, kai centralizuotosios nuotekų surinkimo arba grupinės nuotekų tvarkymo sistemos negali būti įrengtos, iki planuojama pradėti naudoti minėtus objektus. Šiuo atveju leidimai atskirųjų nuotekų tvarkymo sistemų statybai išduodami su sąlyga, kad, atsiradus galimybei, reikės jungtis prie centralizuotų nuotekų surinkimo arba grupinių nuotekų tvarkymo sistemų;
- 3) aglomeracijos teritorijoje, kai atskirąsias nuotekų tvarkymo sistemas numato įrengti ir eksploatuoti viešasis vandens tiekėjas (tik kai tenkinamos 1-2 punktuose nustatytos sąlygos).

3. Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos

Remiantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, savivaldybių institucijos turi siekti, kad pagal infrastruktūros plėtros planus visi savivaldybės gyventojai gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

Į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų:

- geriamuoju vandeniu apsirūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą toje gyvenamojoje vietovėje;
- yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra;
- teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos.

Vadovaujantis Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendiniais bei teritorijų reglamentavimo nuostatomis, visa Klaipėdos miesto teritorija patenka į urbanizuotas ir/arba urbanizuojamas teritorijas (išskyrus miško teritorijas ir vandens telkinius). Todėl visas Klaipėdos miestas priskiriamas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijai. Bendras viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijos plotas yra 7223 ha, iš kurio 7090,2 ha užima Klaipėdos miesto aglomeracija Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje, ir kurioje vystomas centralizuotas geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas.

Išanalizuotos likusios teritorijos, kuriose tikslinga ir ekonomiškai naudinga vystyti centralizuotą arba individualią viešojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą.

Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje išnagrinėtos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvos. Taip pat atliktas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvų ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimas (parengta ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo ataskaita). Plėtros alternatyvos pagrįstos ekonominiais skaičiavimais ir poveikiu aplinkai. Sprendimai dėl geriamojo vandens tiekimo

ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo priimti išnagrinėjus plėtros alternatyvas ir parinkus ekonomiškai tinkamiausią, priimtinausią ir aplinkosauginiu požiūriu saugiausią būdą.

Viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros alternatyvos

Atsižvelgiant į tai, kad Klaipėdos miesto aglomeracija Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje nustatoma visam Klaipėdos miestui, išskyrus Smiltynės rajoną ir vadovaujantis „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių“ 1 priedu, parinktas A ir C alternatyvų nagrinėjimas Smiltynės rajonui.

Alternatyva A atitinka šiuo metu Smiltynės rajone esamą infrastruktūros išvystymą. Lietuvos Jūrų muziejus, Smiltynės Jachtklubas ir kiti veiklą vykdančys subjektai buitines nuotekas tvarko atskiruose nuotekų valymo įrenginiuose. Lietuvos Jūrų muziejaus nuotekų valymo įrenginiai rekonstruoti 2022/2023 metais, todėl poreikio jungtis prie naujai planuojamos buitinių nuotekų valyklos jiems nėra. Geriamuoju vandeniu gyventojai ir kiti veiklą vykdančys subjektai apsirūpina iš esamų vandenviečių bei individualių geriamojo vandens gręžinių.

Alternatyvos C nagrinėjimas parinktas siekiant įgyvendinti planavimo darbų programoje nurodytus uždavinius: išnagrinėti galimybę Smiltynės rajone vystyti savarankišką vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą. Alternatyvos C atveju numatyta įrengti vandenvietę su vandens gerinimo įrenginiais, buitinių nuotekų valyklą ir centralizuotus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklus.

4 lentelė. Nagrinėjamos alternatyvos:

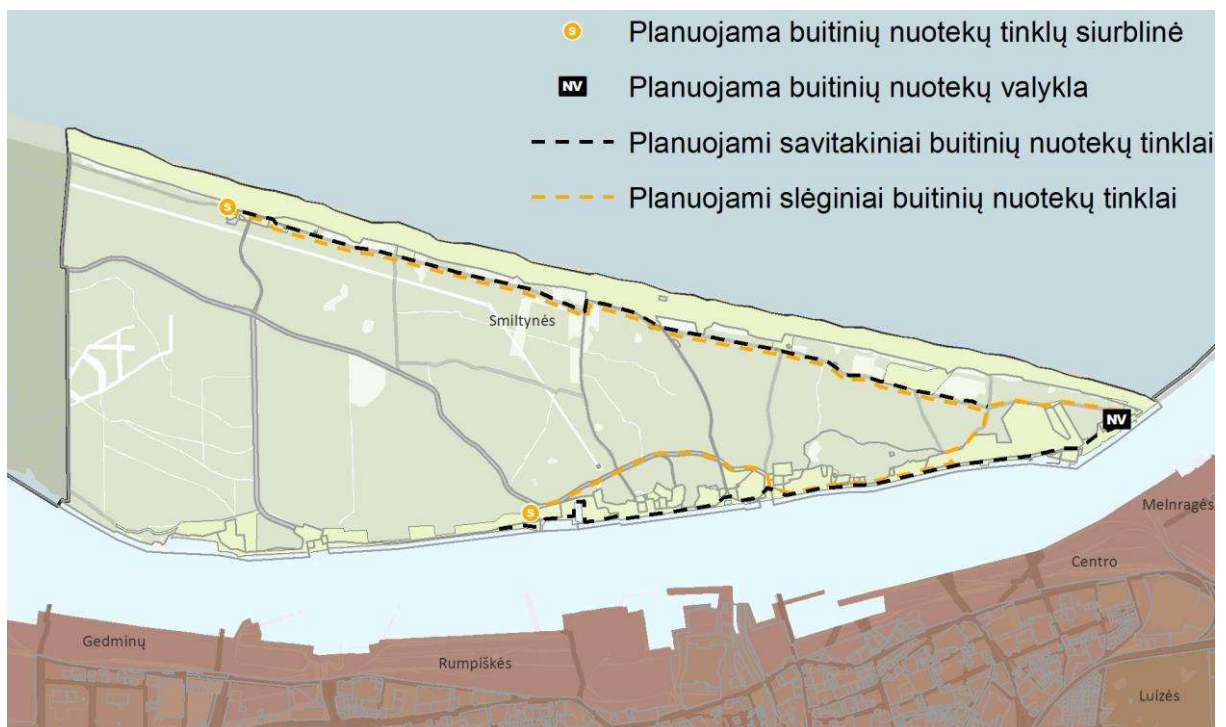
Geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros plėtra	
Alternatyva A Vandenviečių, gręžinių įrengimas.	Numatoma gyvenamojoje vietovėje įrengti kelias vandenvietes ar gręžinius, vandens gerinimo įrenginius.
Alternatyva C Centralizuotas tiekimas	Centralizuotas geriamojo vandens tiekimas gyvenamajai vietai iš vienos vandenvietės.
Kai gyvenamojoje vietovėje nėra geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros, numatoma šios infrastruktūros statyba.	
Nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra	
Alternatyva A Grupinė nuotekų tvarkymo sistema.	Numatoma, kad gyvenamosios vietovės nuotekos būtų tvarkomos dviejose ar daugiau nuotekų valyklų.
Alternatyva C Centralizuotas nuotakynas.	Gyvenamosios vietovės nuotekų tvarkymas numatomas vienoje nuotekų valykloje.
Kai gyvenamojoje vietovėje nėra nuotekų tvarkymo infrastruktūros, tuomet numatoma šios infrastruktūros statyba.	

Ekonominio skaičiavimo ir aplinkosaugos vertinimo ataskaitoje apskaičiuoti preliminarūs centralizuotos infrastruktūros įrengimo kaštai. Žemiau pateiktoje schemoje pavaizduotas centralizuotų geriamojo vandens tiekimo tinklų trasavimas bei vandenvietės įrengimas Smiltynės rajone. Vandenvietei buvo parinkta vieta laisvoje valstybinėje žemėje, siekiant išvengti papildomų kaštų žemės išpirkimui. Vertinta, kad vandenvietėje įrengiami ir vandens gerinimo įrenginiai. Vandentiekio tinklai buvo trasuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriuose.

2 pav. Centralizuoto vandentiekio infrastruktūros alternatyva Smiltynės rajone

Centralizuotos buitinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros alternatyvos Smiltynės rajone schemoje pateikta analizuota nuotekų valyklos vieta Kogpalyje. Pateiktos preliminarios savitakinių bei slėginių buitinių nuotekų tinklų vietos ir preliminarios buitinių nuotekų siurblių vietos. Buitinių nuotekų tinklai buvo trasuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriuose.

3 pav. Centralizuotos buitinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros alternatyva Smiltynės rajone.

Vadovaujantis „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklėmis“, teritorijose, kuriose neužtikrinamas pakankamas gyventojų tankumas ir

centralizuotosios infrastruktūros įrengimas viršija 3000 eur./1 gyv – planuojamas individualus apsirūpinimas geriamuoju vandeniu ir individualus nuotekų tvarkymas.

4 pav. Individualūs įrenginiai Smiltynėje

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą reikalavimą, Smiltynės rajone numatomas individualus apsirūpinimas geriamuoju vandeniu bei individualus nuotekų tvarkymas.

Kaip ir minėta aukščiau, inžinerinių tinklų trasavimas buvo atliekamas inžinerinės infrastruktūros koridoriuose. Šioje specialiojo plano rengimo stadijoje miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis nenumatomas. Tačiau ateityje, esant poreikiui tiesti tinklus inžinerinės infrastruktūros koridoriuose, būtina vadovautis aktualia Miškų įstatymo redakcija.

Vadovaujantis Klaipėdos miesto bendroju planu ir šiuo metu galiojančiomis Miškų įstatymo nuostatomis, kurios leidžia numatyti miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis:

„5. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis turi būti suplanuotas vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose, arba žemės valdos projektuose.

6. Miško žemę paversti kitomis naudmenomis valstybinės reikšmės miškuose galima tik po to, kai miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis suplanuotas vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose ir Vyriausybė priima nutarimą dėl tam tikrų valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų“.

4. Geriamojo vandens tiekimo sistemos plėtros principai

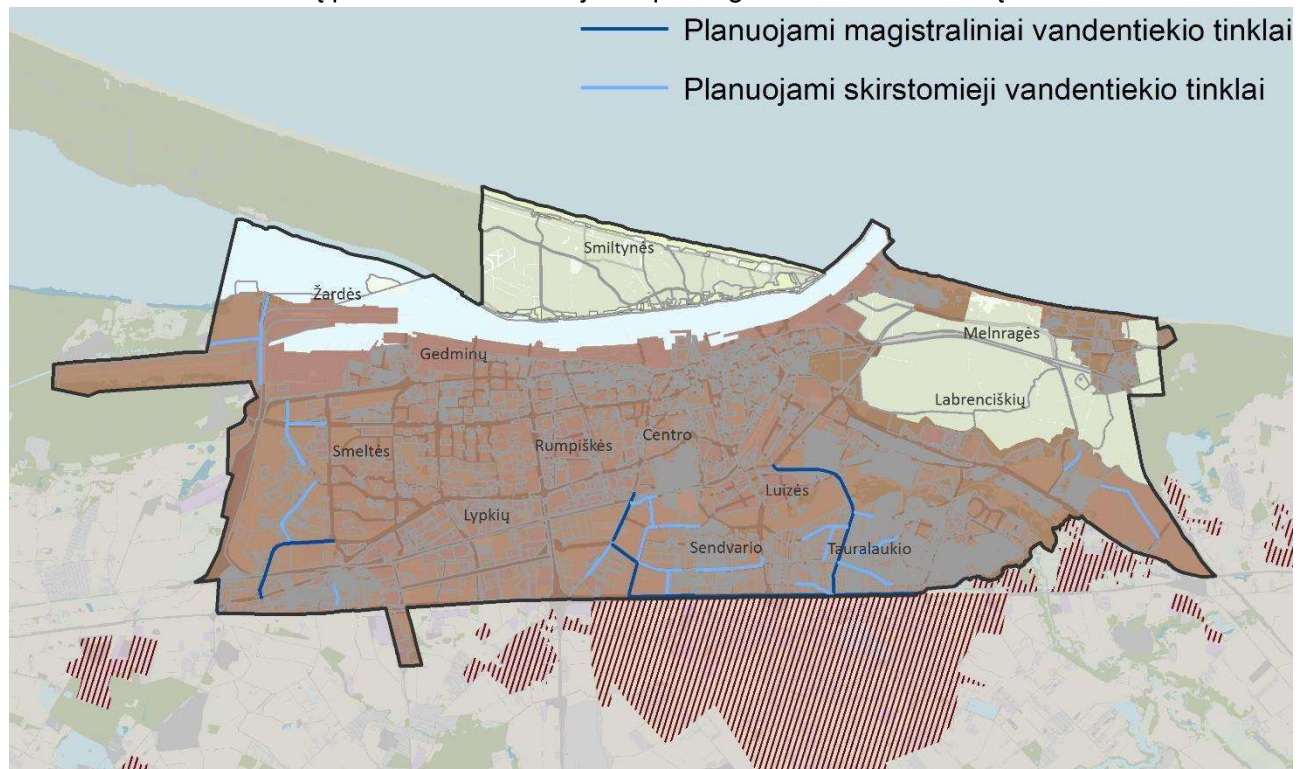
Specialiuoju planu nustatyta Klaipėdos miesto aglomeracijos riba ir viešojo geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo teritorijos. Vadovaujantis „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros rengimo taisyklėmis“, aglomeracijų ribose planuojamos centralizuotosios geriamojo vandens tiekimo ir centralizuotosios nuotekų surinkimo sistemos.

Aglomeracijos ribose planuojami magistraliniai ir skirstomieji geriamojo vandens tiekimo tinklai naujai urbanizuojamose teritorijose. Numatyta magistralinio tinklo atšaka Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtros teritorijai pietinėje miesto dalyje. Vandentiekio tinklai planuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriuose. Naujai rezervuojamų teritorijų tinklų plėtrai nenumatoma.

Tarp Liepų g. ir Tauralaukio rajono planuojami magistraliniai ir skirstomieji tinklai skirstomi į vandenviečių slėgio baseino tinklus ir pakelto slėgio baseino tinklus. Teritorijose su mažesne nei 18 metrų altitute tinklai turės slėgį nuo Klaipėdos miesto vandenviečių, o aukštesnėse vietose planuojamas tinklas, kurį maitina slėgio kėlimo stotys Liepų g., Klaipėdos g. ir Klemiškės g.

Lygiagrečiai Palangos plentui numatoma magistralinė geriamojo vandentiekio linija iki Klemiškės g. esančios trečiojo kėlimo siurblynės. Šios linijos poreikis yra dėl didelio vandens kiekio paėmimo į Klaipėdos rajono teritoriją ir nepakankamo vandens slėgio joje.

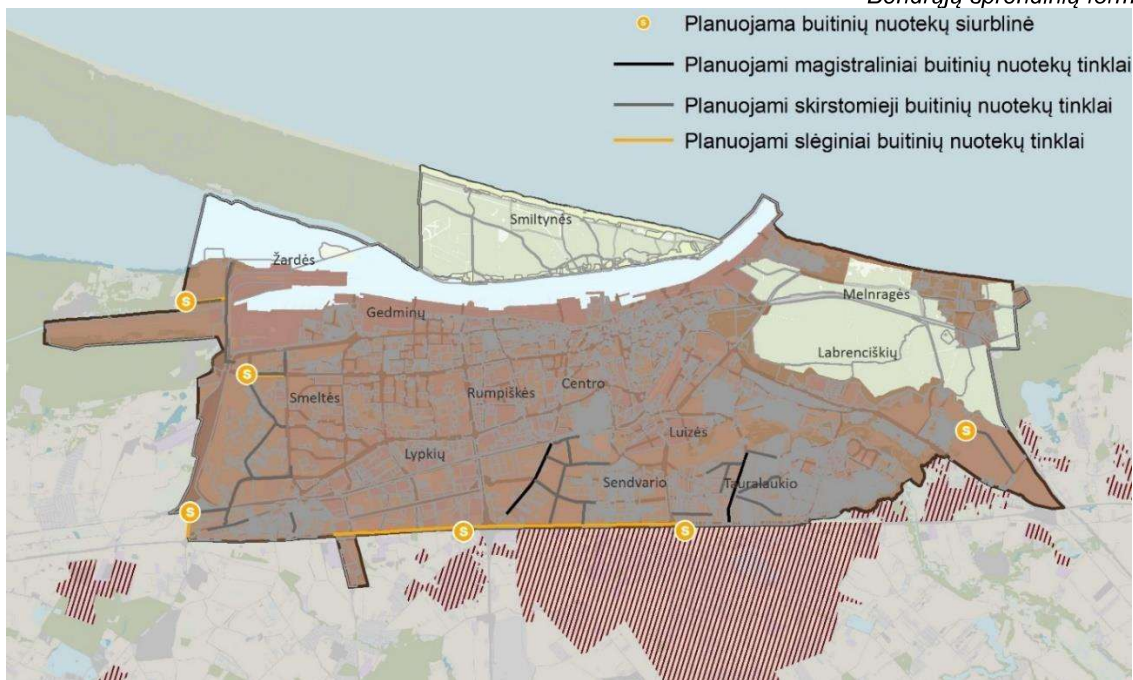
Racionaliai tinklų plėtrai rekomenduojama parengti vandentiekio tinklų hidraulinius modelius.

5 pav. Vandentiekio tinklų plėtra Klaipėdos mieste

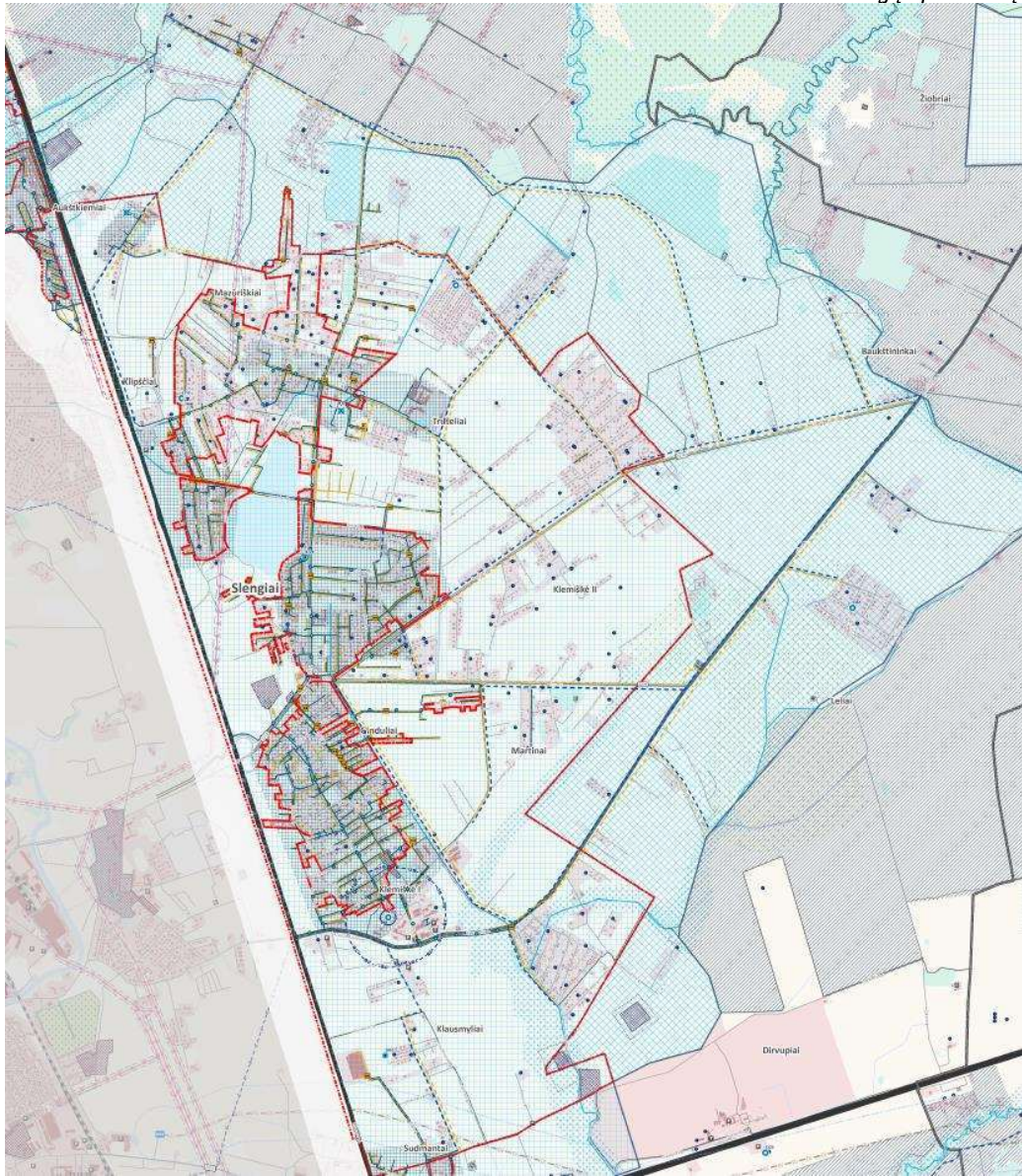
5. Buitinių nuotekų tvarkymo sistemos plėtros principai

Aglomeracijos ribose, naujai urbanizuojamose teritorijose planuojami centralizuoti magistraliniai ir skirstomieji buitinių nuotekų tinklai, preliminariai įvertintos galimos buitinių nuotekų siurblių vietos. Numatyta magistralinio tinklo atšaka Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtros teritorijai pietinėje miesto dalyje. Buitinių nuotekų tinklai planuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriuose. Naujai rezervuojamų teritorijų tinklų plėtrai nenumatoma.

6 pav. Buitinių nuotekų tinklų plėtra Klaipėdos m.

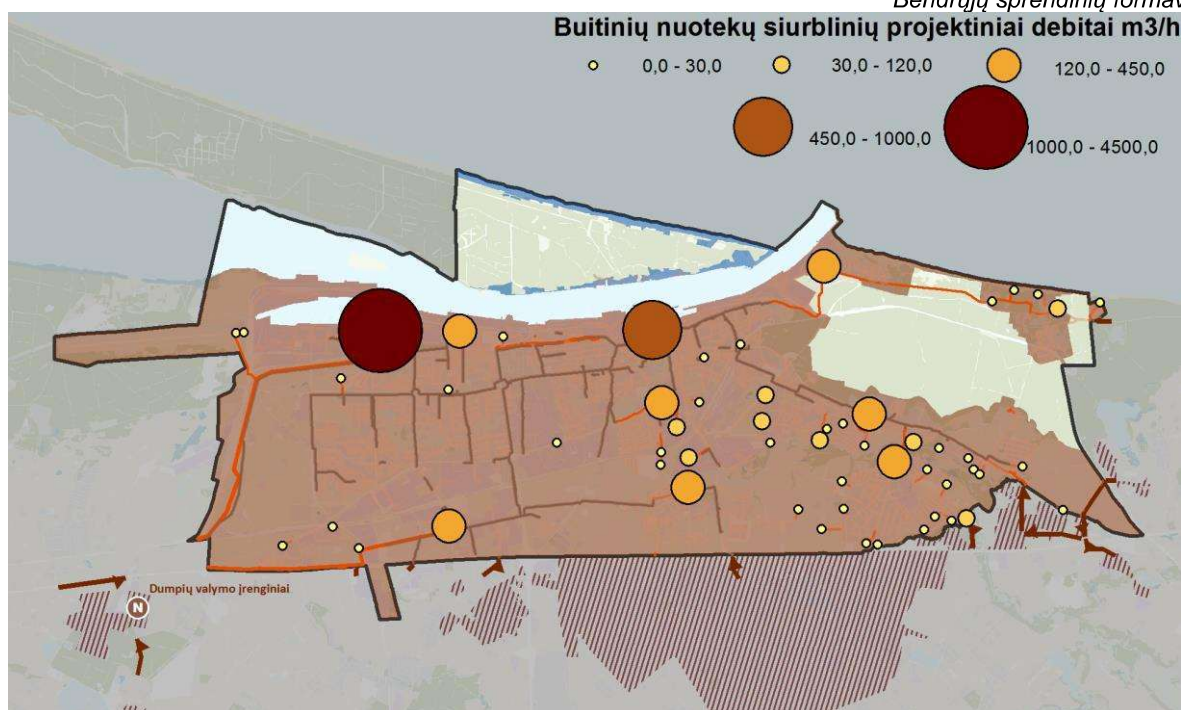
Priemiestinėse Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijose planuojama centralizuotų buitinių nuotekų tinklų plėtra, detalizuota Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane. Į Klaipėdos miesto aglomeraciją Klaipėdos rajono savivaldybėje įtrauktos urbanizuotos rajono teritorijos, kuriose yra išvystyta bendra nuotekų surinkimo sistema su Klaipėdos miesto nuotekų surinkimo sistema. Mieste ir priemiestinėse teritorijose susidarančios buitinės nuotekos valomos bendrai Klaipėdos miesto nuotekų valykloje.

7 pav. Iškarpa iš Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano.

Dėl intensyviai urbanizuojamos Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos, vystosi poreikis buitinių nuotekų tinklų trasavimo alternatyvoms. Iš Klaipėdos rajono atitekančios nuotekos apkrauna Klaipėdos mieste esančias buitinių nuotekų siurblines. Nors šiuo metu buitinių nuotekų siurblinės dirba be perkrovų (tik liūčių metu stebimas perpumpuojamų nuotekų padidėjimas), bet ateityje, prijungus daugiau vartotojų, siurblinių pajėgumai gali tapti nebepakankami. Šios problemos sprendimui planuojama slėginė buitinių nuotekų linija lygiagrečiai Palangos pl. Įrengus slėginę liniją, rajono teritorijoje surenkamų nuotekų tekimui tiesiai į Dumpių nuotekų valyklą, būtų apkraunamas mažesnis miesto nuotekų siurblinių kiekis, o pagrindinis nuotekų srautas iš Klaipėdos rajono teritorijos būtų nukreiptas tiesiai į nuotekų valyklą ne per miestą.

Racionaliai tinklų plėtrai rekomenduojama parengti buitinių nuotekų tinklų hidraulinius modelius.

8 pav. Miesto buitinių nuotekų siurblių išsidėstymas pagal projektinius debitus

Lentelėje žemiau pateikta informacija apie teisės aktuose nustatytą reikalaujamą minimalų nuotekų išvalymo efektyvumą ir Klaipėdos miesto nuotekų valykloje pasiekiamą nuotekų išvalymo efektyvumą.

5 lentelė. Nuotekų išvalymo parametrai

Parametrai	Aglomeracijos (išleidžiamų nuotekų kiekis/taršos šaltinio) dydis	Matavimo vienetas	Minimalus išvalymo efektyvumas, procentais	Klaipėdos miesto nuotekų valykloje nustatytas išvalymo efektyvumas 2022 m.
Biocheminis deguonies suvartojimas BDS ₇	> 10 000 GE	mg/l O ₂	90	98,63
Bendras fosforas	> 100 000 GE	mgP/l	80	97,25
Bendras azotas	>100 000 GE	mgN/l	80	91,18

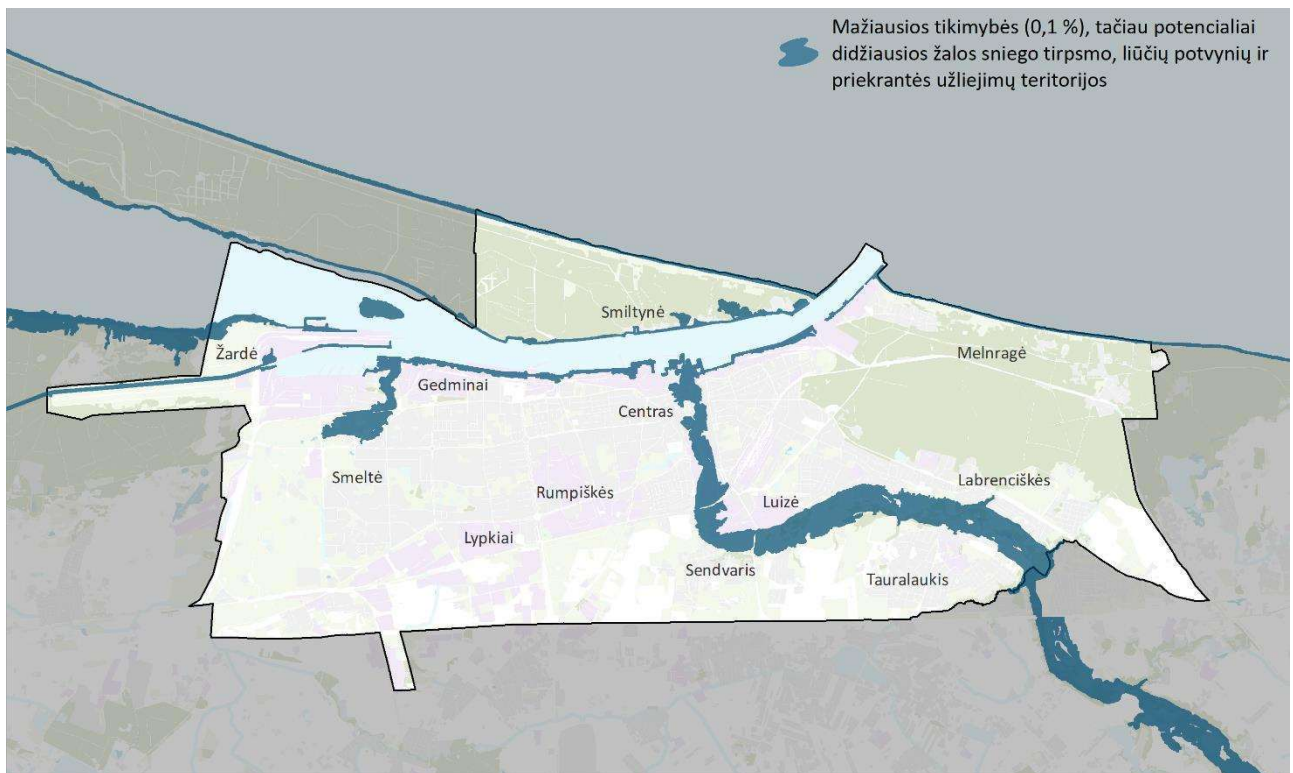
AB „Klaipėdos vanduo“ į uosto akvatoriją išleidžiamų išvalytų nuotekų rodikliai neviršija didžiausių leistinų koncentracijų, o procentinis išvalymo efektyvumas yra gerokai didesnis, nei minimalus nustatytasis.

Išvalytų buitinių nuotekų priimtuvas yra Kuršių Marios. Kuršių Marių ir Baltijos jūros užterštumas kelia didelį susirūpinimą jau daugybę metų. Šių vandens telkinių užterštumą sukelia pasklidieji (daugiausia žemės ūkis) ir sutelktieji (daugiausia miesto nuotekos) taršos šaltiniai. Bendrojo azoto ir fosforo kiekiai į Kuršių Marias patenka iš šalies žemyninės dalies su Nemuno nuotėkiu, o tyrimai rodo, kad didžiausia azoto prietakos dalis yra iš žemės ūkio veiklos. Atsižvelgiant į tai, kad aglomeracijoje susidarančių nuotekų išvalymo efektyvumas yra žymiai didesnis, nei reikalaujama, galima daryti išvadą, jog dėl planuojamų sprendinių tarša Kuršių Mariose ir Baltijos jūroje nedidės.

Projektinis buitinių nuotekų valyklos pajėgumas yra 28,2 mln. m³/metus, faktinis 2022 m. pajėgumas – apie 16 mln. m³/metus. Išvalomų nuotekų kiekis Klaipėdos miesto nuotekų valykloje pastaraisiais metais didėja nežymiai, tad valykla bus pajėgi priimti ir valyti buitines nuotekas, susidarysiančias planuojamoje teritorijoje ir urbanizuojamuose priemiestiniuose gyvenamuosiuose kvartaluose.

6. Paviršinių nuotekų tvarkymo sistemos plėtros principai

Klimato kaita visame pasaulyje kelia vis daugiau iššūkių ir reikalauja inovatyvių sprendimo būtų jos valdymui. Pavojingi pavasario potvyniai, smarkios vasaros liūtys ir kiti veiksniai pasikartoja vis dažniau. Lietuvoje šiuo atžvilgiu jautriausias yra pajūrio regionas. Kaip ir daugeliui pakrantės miestų, Klaipėdai labai didelį pavojų kelia potvyniai. Schemoje žemiau pateiktos mažiausios tikimybės užliejimų teritorijos. Jas lemia kylantis vandens lygis Baltijos jūroje ir Klaipėdos sąsiauryje, bei patvankos audrų metu.

9 pav. Užliejamos teritorijos

Potvynių valdymas yra glaudžiai susijęs ir su paviršinių nuotekų infrastruktūros išvystymu ir eksploatavimu.

Klaipėdos miesto teritorijoje paviršinės nuotekos tvarkomos uždromis ir atviromis paviršinių nuotekų tvarkymo sistemomis. Paviršinės nuotekos išleidžiamos į atvirus vandens telkinius. Liūčių metu susidaranti didelių centralizuotai išleidžiamų paviršinių nuotekų kiekių nespėja priimti ir akumuliuoti atviri vandens telkiniai.

Tinkamas lietaus vandens tvarkymas yra neatsiejama miesto plėtros dalis. Efektyviai tvarkant lietaus nuotekas, užtikrinami socialiniai, ekonominiai, techniniai bei aplinkosauginiai rodikliai:

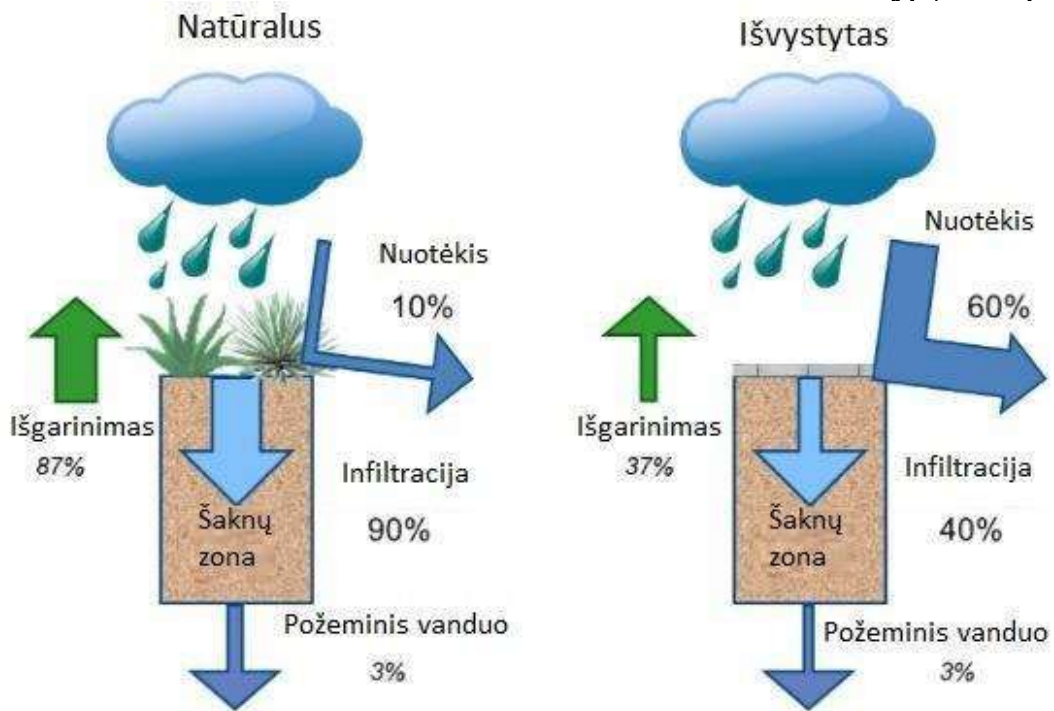
- Kuriamos visuomenei palankios zonos, didinamas žmonių socialinis sąmoningumas;

- Mažinama potvynių padaroma materialinė žala, racionaliai naudojami vandens ištekliai, gerinami tinklų eksploatavimo ekonominiai rodikliai, didinamas miesto teritorijų patrauklumas;
- Mažinama nuotekų tinklo ir hidraulinė perkrova, didinamas nuotekų valymo įrenginių technologinis efektyvumas;
- Mažinama paviršinių vandens telkinių tarša, ribojamas vandens ištvėninimas vandens telkiniuose, didinama biologinė įvairovė miesto teritorijose, gerinamas miesto mikroklimatas.

Pagrindiniai paviršinių nuotekų tvarkymo principai:

- Vystant paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas Klaipėdos mieste turi būti siekiama įrengti kiek įmanoma mažiau nelaidžių paviršių (išskyrus galimai teršiamas teritorijas).
- Reikalinga užtikrinti autotransportui skirtų viešųjų teritorijų (gatvės, privažiavimai, stovėjimo aikštelės ir pan.) valymą sausuoju būdu;
- vystant inžinerinę infrastruktūrą reikalinga numatyti teritorijas, kuriose galėtų būti įrengiamos filtracinės juostos ir tranšėjos, poringas grindinys ar betonas, infiltravimo tranšėjos, sugėrimo takai, sulaikymo ir (ar) išlaikymo tvenkiniai, dirbtinės ar pusiau dirbtinės pelkės (šlapžemės), kurie įkomponuojami kaip kraštovaizdžio elementai;
- paviršinės nuotekos, atskiromis surinkimo sistemomis surenkamos nuo teritorijų, kuriose nėra taršos vandens aplinkai kenksmingomis medžiagomis šaltinių (pėsčiųjų zonos, vejos, žaidimų aikštelės, pastatų stogai ir pan.), gali būti išleidžiamos į aplinką be valymo, apskaitos ir kokybės kontrolės;
- mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosiose ir sodininkų bendrijų teritorijose numatyti paviršinių nuotekų surinkimą į specialius rezervuarus, skirtus surinkti lietaus vandenį nuo stogų ir jį laikyti. Vėliau šis vanduo gali būti panaudojamas pvz., daržų, sodų laistymui. Rezervuarai gali būti įrengiami individualių gyvenamųjų namų teritorijose arba kvartaluose.

Paveiksle žemiau pavaizduotas akivaizdus laidžių paviršių pranašumas lietaus vandens akumuliacijai, išgarinimui ir infiltracijai. Todėl rekonstruojant ar naujai įrengiant gatves, rekomenduojama taikyti inovatyvias paviršinių nuotekų tvarkymo priemones, kombinuojant jas su centralizuotais paviršinių nuotekų tinklais.

10 pav. Lietaus poveikio palyginimas (šaltinis – A Rainwater Harvesting Accounting Tool for Water Supply Availability in Colorado, Article, 2019)

Paviršinių nuotekų tvarkymui planuojamose teritorijose reikalinga diegti priemones, kurios leistų sumažinti centralizuotai į aplinką išleidžiamų nuotekų kiekius. Vienas iš paviršinių nuotekų tvarkymo tikslų – sumažinti susidarančių paviršinių nuotekų kiekį ir srautą kuo greičiau išsklaidyti. Tai efektyviausiai galima padaryti infiltruojant ir surenkant lietaus vandenį kuo arčiau jo susidarymo vietos. Tam gali būti naudojamos įvairios lietaus vandens surinkimo sistemos, žalieji stogai ir žaliosios sienos, infiltraciniai grioviai, vagos, pralaidūs šaligatviai ir kt.

Vystant naujų gatvių statybos ar rekonstravimo projektus siūloma akcentuoti šlapbalių įrengimą teritorijose, kur tai techniškai įmanoma. Šlapbalės – tai įprasčiausia lietaus vandens valdymo praktika. Šlapbalių sistema sumažina apkrovą, tenkančią lietaus vandens surinkimo arterijoms, skatina natūralią vandens infiltraciją į dirvožemį, pagerina natūralius vandenį pasiekiančio vandens kokybę. Šlapbalių sistema sumažina važiuojamosios ir pėsčiųjų dalies užtvindymą liūčių metu, yra mažiau investicijų reikalaujantis sprendimas nei tokio pat pajėgumo lietaus nuotekų sistema (šaltinis - *gatviu.standartas.vilnius.lt Vilniaus miesto savivaldybės gatvių infrastruktūros standartas, 2021.*).

Esant pakankamam plotui prioritetą teikiama šlapbalių sistemos integracijai ir dideliems medžiams. Mažesnio ploto žaliosiose zonose gali būti pritaikyta šlapbalių sistema arba laukinė pieva. Žemiau pateikiami šlapbalių įrengimo pavyzdžiai.

Siūloma projektuoti centralizuotus tinklus, kombinuojant su šlapbalių įrengimu, taip kuriant bendrą paviršinių nuotekų akumuliacinio, srauto suvaldymo ir išleidimo į centralizuotus tinklus, o vėliau ir į atvirus vandens telkinius, sinergiją.

Paviršinių nuotekų tinklai planuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriuose. Naujai rezervuojamų teritorijų tinklų plėtrai nenumatoma.

KAUPYKLOS

Atsižvelgiant į Klaipėdos miesto teritorijoje išvystytą paviršinių nuotekų surinkimo ir tvarkymo infrastruktūrą, nustatyta, kad mieste yra paviršinių nuotekų kaupyklų poreikis.

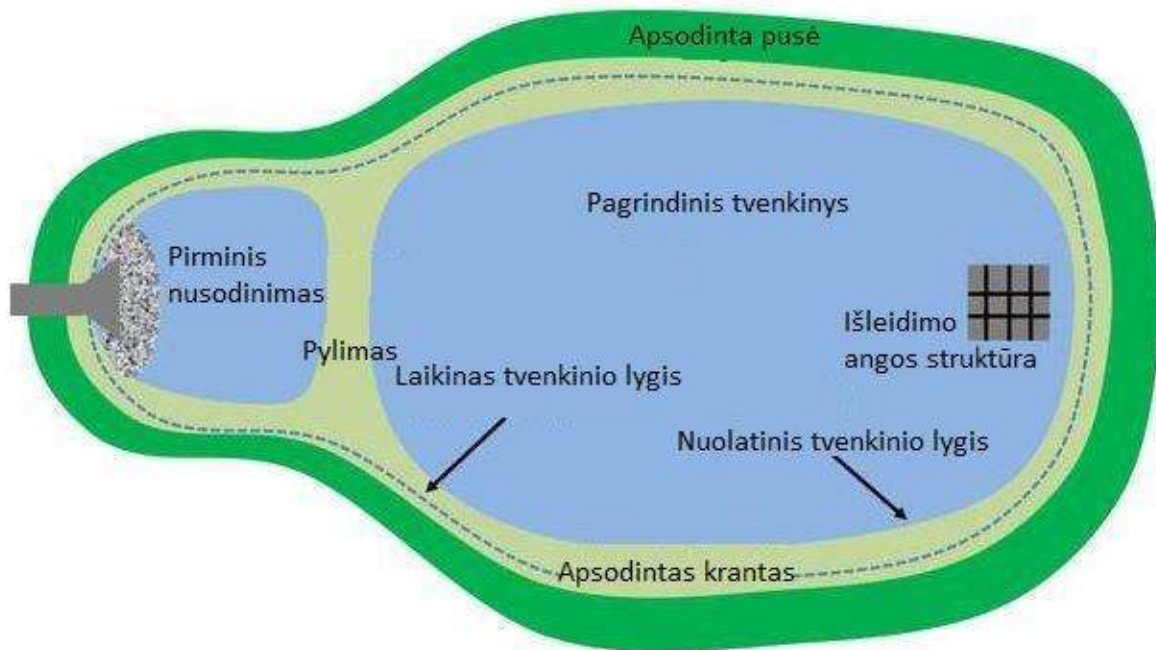
Paviršinių nuotekų kaupyklos siūloma įrengti vietose, kur vyksta didelis tekėjimo srovės stabdymas ir gatvių apsėmimas. Siūlomos šios paviršinių nuotekų kaupyklų įrengimo vietos:

- Taikos pr., Šilutės pl. ir Statybininkų pr., baseine Nr. 8
- Taikos pr. ir Dubysos g., baseine Nr. 4.

Konkrečios siūlomų kaupyklų vietos bus detalizuojamos sprendinių konkretizavimo stadijoje.

Paviršinių nuotekų kaupyklos gali būti atviros arba uždaros. Efektyviausias ir optimaliausias kaupyklos tipas turi būti parenkamas rengiant techninius projektus, atlikus hidraulinius modeliavimus bei įvertinus vietovės sąlygas.

Paviršinio vandens sulaikymo įrenginiai turi būti derinami prie kraštovaizdžio, o juos apželdinant reikalinga atsižvelgti į tokioms sistemoms tinkamų augalų auginimą. Schemoje žemiau pateikta atviros nuotekų kaupyklos schema.

11 pav. Atviros paviršinių nuotekų kaupyklos schema (šaltinis – *Plant Selection for Infiltrating Wet Ponds in North Carolina, Article, 2020*)

Paviršinių nuotekų akumuliacijai gali būti naudojamos ir uždaros talpos. Jose surinktos paviršinės nuotekos gali būti naudojamos daugelyje miesto priežiūros sričių: gaisrų gesinimui, gatvių valymui, nuotekų tinklų valymui, želdynų laistymui ir kt. Uždaros nuotekų kaupyklos gali būti akumuliacinės arba su integruotomis paviršinių nuotekų valymo sistemomis.

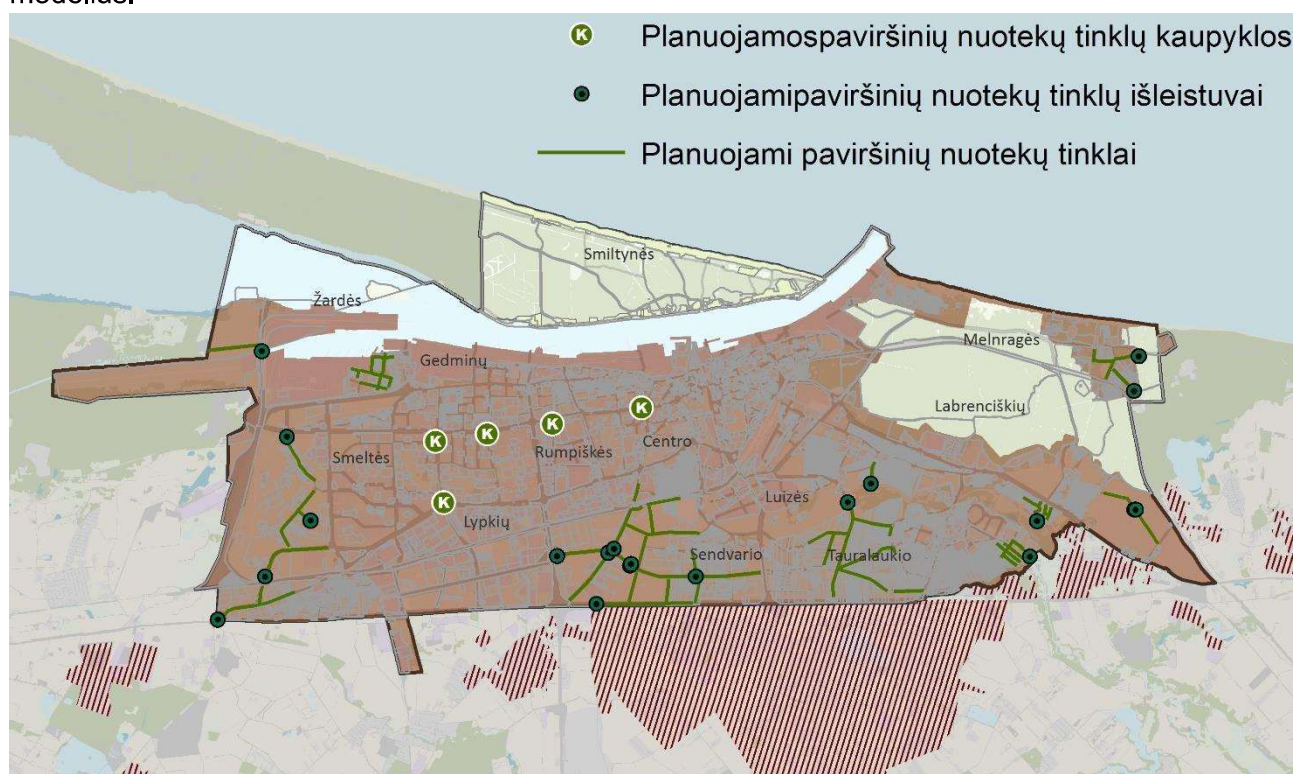

12 pav. Uždaros paviršinių nuotekų kaupyklos schema (šaltinis - <https://prespa.lt/daugiafunkciniai-rezervuarai-hydrozone-2/>)

Kitose miesto paviršinių nuotekų sistemos vietose, planuojant prijungti naujai įrengiamus paviršinių nuotekų tinklus, siūloma prieš pajungimą į centralizuotą sistemą įrengti paviršinių nuotekų akumuliacinio talpos ir numatyti sumažinto ir koordinuoto srauto išleidimo į centralizuotus tinklus galimybę.

Esamų paviršinių nuotekų tinklų baseinų ribos ir plotai pagal poreikį bus koreguojami konkretizuotų sprendinių rengimo metu. Naujai planuojamais tinklais surenkamos paviršinės nuotekos išleidžiamos į atvirus vandens telkinius. Taip pat galima jungtis prie išvystytų centralizuotų paviršinių nuotekų tinklų. Tačiau šiuo atveju teikiama rekomendacija prieš pasijungimą įrengti debito reguliavimo talpas ir į centralizuotus tinklus išleisti koordinuojamą paviršinių nuotekų srautą, taip siekiant nedidinti esamų tinklų apkrovimo.

Racionaliai tinklų plėtrai rekomenduojama parengti paviršinių nuotekų tinklų hidraulinius modelius.

13 pav. Paviršinių nuotekų plėtra Klaipėdos m.

Klaipėdos miesto teritorijoje planuojamų naujų paviršinių nuotekų infrastruktūros vystymo prioritetiškumas:

5 lentelė. Paviršinių nuotekų tvarkymo prioritetai

I prioritetas	Aglomeracijos teritorija
II prioritetas	VGVTNTT teritorija

Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo aktualios redakcijos 16 straipsnio 5 dalimi, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra nuosavybės teise turi priklausyti paviršinių nuotekų tvarkytojui. Minėto įstatymo 6 dalyje norodoma, kad kai geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra nuosavybės teise priklauso ne viešajam vandens tiekėjui arba regioniniam viešajam vandens tiekėjui ar paviršinių nuotekų tvarkytojui ir atitinka šio straipsnio 11 dalyje nurodytus tinkamumo ir 12 dalyje nustatytus (abu) reikalingumo kriterijus, turi būti:

1) iki 2027 m. gruodžio 31 d. perimta arba išperkama viešojo vandens tiekėjo, regioninio viešojo vandens tiekėjo ar paviršinių nuotekų tvarkytojo vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų perėmimo ir išpirkimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, o tuo atveju, kai jau sudarytos ilgesnės negu iki 2027 m. gruodžio 31 d. galiojančios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo (nuomos, panaudos, jungtinės veiklos) sutartys, nedelsiant po jų galiojimo pabaigos (sutarčių galiojimo negalima pratęsti), bet ne vėliau kaip per 6 mėnesius po tokių sutarčių galiojimo pabaigos;

2) jeigu dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros išpirkimo arba perdavimo viešojo vandens tiekėjo, regioninio viešojo vandens tiekėjo ar paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybėn susitarti nepavyksta, viešojo vandens tiekėjo, regioninio viešojo vandens tiekėjo ar paviršinių nuotekų tvarkytojo iniciatyva sudaromos sutartys dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo (nuomos, panaudos, jungtinės veiklos), geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo.

7. Finansavimas

Pagrindinis geriamojo vandens tiekimo, buitinių ir paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros/modernizavimo finansavimo šaltinis – abonentų ir vartotojų lėšos, sumokėtos už suteiktas geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas ir savivaldybių bei viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo biudžetų lėšos.

Papildomi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo finansavimo šaltiniai gali būti:

- kreditai geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui finansuoti;
- Europos Sąjungos fondų lėšos – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai;
- valstybės ir savivaldybės biudžetų lėšos;
- užsienio šalių, tarptautinių organizacijų, finansinių institucijų ir Lietuvos Respublikos asmenų tiksliniai įnašai ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos;
- privačios lėšos.

Europos Sąjungos fondų lėšos – geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai. Skiriant Europos Sąjungos fondų lėšas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, pirmiausia turi būti užtikrinama, kad visoje šalies teritorijoje geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas būtų vykdomas laikantis nustatytų reikalavimų, kad kuriama (sukurta) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistema sudarytų sąlygas užtikrinti geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir nuotekų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimus atitinkančias ir ekonominiu požiūriu pagrįstas (įperkamas) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas abonentams ir vartotojams. Europos Sąjungos fondų lėšos gali būti skiriamos ir paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai.

Europos Sąjungos fondų lėšų planavimas ir investicijos, skiriamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų (įskaitant paviršines nuotekas) tvarkymo, infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, neturi didinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų. Skiriamos Europos Sąjungos fondų lėšos infrastruktūros renovacijai turi sumažinti viešųjų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų eksploatacines sąnaudas. Europos Sąjungos fondų lėšas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo

infrastruktūros renovacijai ir plėtrai, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovacijai ir plėtrai administruoja Aplinkos ministerija.

Individualaus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrengimas ir eksploatacija finansuojama asmenų, pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 23 straipsnį.

Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra finansuojama iš:

1. Programos dalies, kurią sudaro prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, lėšų;
2. kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų biudžeto lėšų;
3. privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių), įgyvendinančio (įgyvendinančių) prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, lėšų, kompensuojamų LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 13 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka;
4. kituose įstatymuose nustatytų programų lėšų.

Neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra finansuojama iš:

1. privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių), įgyvendinančio (įgyvendinančių) neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, lėšų, kompensuojamų LR savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 13 straipsnio 2 ir 4 dalyse nustatyta tvarka;
2. kitų savivaldybės biudžeto lėšų ir (ar) kituose įstatymuose nustatytais atvejais – iš savivaldybės infrastruktūros valdytojų biudžeto lėšų;
3. kituose įstatymuose nustatytų programų lėšų.

8. Lauko gaisrinio vandentiekio, skirto pastatams gesinti, tinklų ir statinių sprendiniai

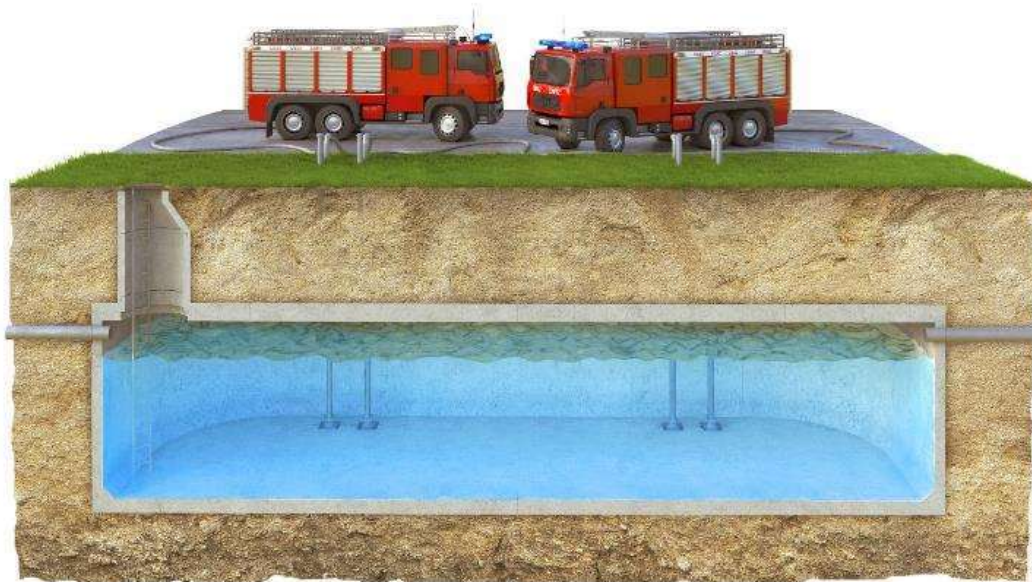
Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje yra nustatomi lauko gaisrinio vandentiekio, skirto pastatams gesinti, tinklų ir statinių sprendiniai.

Numatoma, kad visi planuojami vandentiekio tinklai bus pritaikyti gaisrų gesinimui. Planuojama žiedinė vandentiekio tinklų struktūra, parenkami reikiami vamzdinių skersmenys, rengiant techninius projektus, būtina įvertinti hidrantų poreikį ir esant būtinybei suprojektuoti jų įrengimą.

Atsižvelgiant į poreikį mažinti didelius geriamojo vandens kiekius gaisrų gesinimui, pramonės, paslaugų, administracinių ir kitų didelių pastatų teritorijose gaisrų gesinimui siūloma naudoti inovatyvias priemones. Rekomenduojama įsirengti lietaus vandens kaupimo rezervuarus, kuriuose sukauptas vanduo gali būti naudojamas gaisrų gesinimui. Esant poreikiui, rezervuarai galėtų būti pildomi ir vandeniu, tačiau pirmenybė turėtų būti teikiama lietaus vandens akumuliacijai. Požeminius rezervuarus galima montuoti apkrautose vietose, po automobilių stovėjimo aikštelėmis, žaliosiose zonose, kas leidžia efektyviai išnaudoti esamą teritoriją.

Šiuo metu Klaipėdos mieste AB „Klaipėdos vanduo“ priešgaisriniais poreikiais gali užtikrinti 25 l/s maksimalų debitą. Jeigu poreikiai yra didesni, nei užtikrinamas maksimalus debitas, žemesnio lygmens TPD ar techninių projektų apimtyje būtina numatyti vietinius sprendinius, kurie užtikrintų reikalingą priešgaisrinio vandens poreikį. Ateityje, pasikeitus vandenviečių pajėgumams

galimai padidės ir užtikrinamas maksimalus debitas. Realus tinklų pralaidumas, reikalingas vandens kiekis ir projektinis slėgis turi būti apskaičiuojami techninių projektų rengimo metu, įvertinant hidraulinius nuostolius bei kitus tinklų parametrus.

14 pav. Paviršinių nuotekų kaupimo rezervuarai gaisrų gesinimui (*šaltinis -
<https://prespa.lt/daugiafunkciniai-rezervuarai-hydrozone-2/>*)

Teritorijose, kuriose neplanuojami vandentiekio tinklai, pagal reikalavimus turi būti įrengiami priešgaisriniai rezervuarai ar privažiavimai prie atvirų vandens telkinių.

